

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével szemben,
hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Az osztrák alkotmány.

Pécs, 1899. augusztus 1.

Az a magyargyűlölet, amely Ausztria népeit a kiegyezési alkudozások kezdete óta jellemezte, a kiegyezés tényleges életbelépte óta elérte az őrjöngés tetőfokát. Gyönyörködhetnek művekben azok, akik erőszakkal, a törvények és a józan logika kerébe törésével összeláncoltak bennünket, akik az alkotmányos kiegyezés meghiusulta dacára nem engedték, hogy a törvényben biztosított gazdasági különválás megtörténjen, nem engedték pedig az alatt az ürügy alatt, hogy megmentse a monarchia nagyhatalmi állását, a melyet szerintük a gazdasági különválás veszélyeztetett volna.

Nos hát az az óriási kavarodás, a mely fenekestől fölforgatott Ausztriában minden rendet s elkeseredett gyűlöléssel tölti meg a kebleket a szövetséges társ iránt, rettenetes módon szilárdítja meg nagyhatalmi állásunkat, mert bizony szörnyen kívánatos dolog védelemre szövetkezni az olyan házinéppel, amely egymás közt is folytonos veszekedésben áll s egymás megrontására törekszik.

De a monarchia politikájának intézői az erőszakban látják az erőt s azt hiszik, hogy mások is oly rövidlátók s nem veszik észre, hogy az erőszak alkalmazása kútforrása a gyöngeségnek, erős tehát csak az oly államszervezet lehet, amely az államot alkotó népek szabad akaratán és bé-

kés egyetértésén s nem a szuronyerdőn alapszik.

Éppen ezért korunkban ott fejlődhetik csak az állam erőben, hatalomban, ahol tiszteletben tartják az alkotmányt s a népek akaratát. És mit tettek nálunk a nagyhatalmi állás rajongói? Hogy föntarthatassák a külső, mechanikus egységet, megrontották az alkotmányosságot nálunk, meghamisították a nép akaratát, hogy az alkotmányosság álarca alatt semmisíthessék meg az önállóságra való jogot; Ausztriában pedig, ahol az alkotmányos népképviselőt nem lehetett rávenni, hogy elfogadja a saját akaratának azt, amit a hatalom rája diktált, egyszerűen elkobozták az alkotmányt.

Hogy ez odaát sikerült, azért az osztrákok minket, magyarokat okolnak s az új kiegyezés képzelt hátrányai mellett ez a vád is korbácsolja bennük az ellenünk forrongó gyűlöletet. A zsebkérdésen kívül az alkotmány veszedelme is járt a gazdasági közösség föntartásának törvénytelen módjával s mind a kettőért minket von felelősségre az osztrák közvélemény.

A magyar kormányparti sajtó ugyan nevetségesnek tartja azt a vádat, mintha az osztrák alkotmány veszedelmét a magyarok idézték volna föl s utal arra, hogy éppen a magyar törvény képezi az osztrák alkotmány legfőbb biztosítékát, mert a Deák Ferenc törvénye a birodalom egész közjogi berendezésének egyik talpkövéül az osztrákok alkotmányát tette. Ezt a talpkövet nem mi ingattuk meg, hanem maguk

az osztrákok mozdították ki helyéből, mikor féktelenkedésükkel az alkotmányos gépezetet működésre képtelenné tették. Magukra vessenek hát, ha alkotmányuk veszélyben forog.

Nos hát az igaz, hogy Deák Ferenc törvénye erős biztosíték az osztrák alkotmánynak, de ez csak addig képez biztosítékot, míg azt a törvényt mindenki szentül meg is tartja, aki arra kötelezve van. Ha a magyar törvényhozás szorosán ragaszkodott volna a hatvanhetes törvényhez s mindvégig megmaradt volna a törvény által parancsolt ahhoz az álláspontjához, hogy gazdasági közösséget csakis az osztrák alkotmányos népképviselő hozzájárulásával hajlandó föntartani, akkor igenis a mi törvényünk biztosítékául szolgált volna az alkotmánynak odaát is. Mert akkor hasztalan lett volna a 14. §. törvénytelen alkalmazása a gazdasági közösség föntartására, Magyarországgal közösséget ennek alapján nem lehetett volna csinálni.

Magyarország azonban letért a törvény egyenes útjáról, a mikor maga is sutba dobta azt az alapföltételt, hogy a közösséghez első sorban is Ausztria népeinek teljes alkotmányossága kívánatik meg; a mikor azzal az abszurd fikcióval élt, hogy a közösséget föntartja egyoldalú önálló rendelkezéssel, azzal aztán nem törődik, hogy ezt a közösséget Ausztria népeire miféle eszközökkel tukmálják rá.

Igenis a magyar törvényhozást súlyos felelősség terheli abban a bűnben, amely

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Karcolatok a szini világból.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Ne menjünk messzire. Maradjunk mindjárt itt a Mecsek tövében, majd a jövő »Karcolatokban« úgy is bebarangoljuk az országot.

1864. évben történt Szigethi Imre szinigazgatása alatt, akkor, mikor még a nagy Újházi-Kassai kis emberek voltak és fújták a kórust az Örcen-házban 30 frtéért, azt is csak úgy ha — — — megkapták.

Magam is akkor láttam életemben először Pécsre. Ide jövén egyenesen a Pozsony megyei árvászeki iratok közül — nem referálni, — hanem a »Csikós«, »Szép Juhász«, »Parlagi Jancsi« stb. féle akkor divó népszinművekben nótázni.

Hogy-hogy sem történt meg ez a változás, arról itt nem beszélünk, mert bizony annak külön sorja volna, s ha Walentin, az Istenben boldogult könyv és zenekereskedőnk élne ő mondhatná el azt legigazabban.

Rohantam is hozzá a mint a lábamat Pécsre tettem, mert ugyanazon év június havában, a drezdai dalünnepen, honnan a »Pécsi

dalárda« gyönyörű szalagját hozta, a dalszövetségi zászlóra, én és társaim mint pozsonyi dalárok, agyonbarátkoztunk a kedélyes s a zene és dalért szívvel-lélekkel lelkesülő Walentinnal; s midőn ugyanazon hó 28-án Bécsben egymástól szeretettel elváltunk, sejtelve sem volt sem neki, sem nekem, hogy már októberben Pécsre, velem mint otthonomban találkozhatnánk.

Igen természetes tehát, hogy igen szíves, de egyuttal meglepő is volt viszontlátásunk.

1864-től 65-re Szigethi Imre szinigazgatónak meglehetősen idénye volt Pécsre. Igen szerencsés gondolat volt tőle az idény végével az »Ördög pilulái« fényesen és költségesen kiállítva, azt Pécsre 12 egymás utáni előadásban a t. c. publikumnak kitalálni; sőt sikerült neki az »Ördög piluláinak« kiállításával még köruton is, a következő 1865/6. évre ismét Pécsre szervezendő szinársulatának az előlegezendő pénzüsséget is megteremteni.

A mai nemzedék azt hiszi, hogy Pécsre régebben a mostani új diszes színház keretébe talán be sem illettek volna Tháliának azon szerény gyermekei, a kik az »Örcen«-féle deszkákon annak idejében megjelentek. Ez nagy tévedés volna,

Kérdezzék meg csak a ma is élő élte-sebb pécsi uraktól, azok majd adnak reá feleletet.

A gazdag és nagy képzettségű opera tenorista Reszlernek igazgatása alatt, már 1860-ban teljes szervezetű operai társulat működött Pécsre; természetesen szervezeten a többi szinművekre is.

Az 50-es években, midőn Pécsre még csak szellér volt a magyar szinársulat, és a német volt a házigazda, már akkor is, a legjelesebb igazgatók, mint: Latabár, Pázmány, Szabó, Havi meglátogatták Pécsre jeles társulataikkal, mint olyan várost, melynek közön-sége a művészek előtt nagy értékkel bírt.

A 70-es években pedig több ízben a nemzeti operának teljes testülete rándult le Pécsre egy-egy rövid ciklusra a szerény Örcen-házba, melynek orchesterében művész számba menő erőkből álló városi zenekar egészítette ki az országos híru énekesek ensemblejét.

A 80-as évek elején is egy teljes szini idény alatt volt itt egy rendes operai szinársulat, a mikor nem ment ünnepszámban egy operai est, mint mai napság, hanem hetenként kétszer szerdán és szombaton operák adtak olyan erővel, mint Balázné Bognár Vilma, Gerecsné Melles Liska, Dálnokiné Róza, Láng, Fekete, Bogyó, Munkácsi, Bokor közreműködésével, és szintén az Örcen-házban. Miből csak az következik, hogy nem a színház teszi a

az osztrák alkotmányt veszedelemmel fenyegeti, mert a maga részéről is hozzájárult, hogy azt mint kényelmetlen akadályt félrelökjék az utból. Ne hivatkozzanak tehát Deák Ferenc törvényére, mint az osztrák alkotmány biztosítékára akkor, mikor éppen azok, akik magukat a Deák-hagyományok letéteményeseinek vallják, nemcsak tisztán osztrák belügynek minősítették az osztrák alkotmányosság kérdését, de egyenesen fölbátorították az osztrák kormányt az alkotmány megsértésére, mikor elfogadták a császári hatalomszót Ausztria népeinek kötelezésére a gazdasági kérdésekben.

A hatvanhetes törvény ezt egyenesen kizárja s így az osztrák 14. §. segélyével biztosított kiegyezés nemcsak az osztrák alkotmányt, de a magyar törvényt is sérti s az különbséget nem tesz, hogy ehhez a törvénysértéshez a magyar országgyűlés is hozzájárult. Persze mi politikailag sokkal érettebbek vagyunk az osztrákoknál s hiven követjük azt az okos elvet, hogy az okosabb enged. Minálunk az alkotmány nem forog veszélyben, mert mi az alkotmány keretében mindig meghajlunk az előtt a parancs előtt, a melyet Bécsből diktálnak ránk: teljes a mi szabadságunk, mert nekünk minden szabad, amit Bécsből megengednek, ezen túl pedig nem terjednek vágyaink, mert mi megelégszünk azzal, hogy rámondhassuk az áment az onnét jövő kívánalmakra. Mégis csak többet ér ez, mintha meg se kérdeznének bennünket.

Az éretlen osztrák politikusok azonban nem becsülik meg az olyan alkotmányosságot, a melyben a népképviselőnek nincsen egyéb föladata, mint igent bólintani a felsőbb parancsra s inkább készek kitenni magukat annak a veszedelemnek, hogy elkobozzák tőlük az alkotmányosság külső formáit is, ha már a lényeg, a szabad akaratelhatározást nem engedik érvényesülni.

Tehetik pedig ezt annál bátrabban, mert jól tudják, hogy az ő létérdekeiket képező közösség nincsen veszélyeztetve sem-

miféle féktelenkedésük mellett sem. Bezeg más hurokat pengetnének, ha az előtt a bizonyosság előtt állnának, hogy alkotmányos hozzájárulásuk nélkül Magyarország élni fog törvényadta jogával s kimondja a gazdasági különválást. Akkor bizonyára rögtönösen beszüntetnék az obstrukciót s parlamentjük mindjárt munkaképessé válnék.

De így, mikor biztosak benne, hogy akárhogyan obstruálnak is, a magyar gyarmatországot nem szalasztják el körmeik közül, dühöngenek, féktelenkednek egész szabadon, hisz azt is tudják, hogy a magyarok fizetik meg mindig a hadi költséget s hoznak újabb és újabb áldozatokat a birodalom belbékéje érdekében, a melyet nem ők bontottak meg.

A magyaroknak ez a gyámoltalansága, ez a rosszul alkalmazott lovagiassága képezi legnagyobb veszedelmét az osztrák alkotmánynak, mert ebben bizva gázol benne a kormányhatalom s a népképviselő egyaránt.

Petőfi-ünnep a budaikülvárosban.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. augusztus 1.

A budaikülváros hazafias polgársága, a mely mindig elől jár a nemzeti érzés ápolásában, tegnap este szintén megünnepelte a szabadságharc dicső lantosának, Petőfi Sándornak emlékét. A »Hétfejedelm« vendéglő tágas nagyterme s az udvarban elkerített nagy nyári helyiség zsufolásig megtelt ünneplő közönséggel, melynek soraiban nagy számmal volt képviselve a szépnem s a belváros polgársága is.

Az ünnepséget lapunk szerkesztője, *Pleiningger* Ferenc nyitotta meg a nap jelentőségét méltató beszéddel, a melyben hangsúlyozta, hogy a lángelkű költő gyászos halálának évfordulója a megdicsőülés ünnepe, mert 50 évvel ezelőtt csak a gyarló porhüvelyt vetette le magáról az az óriás szellem, a mely azóta a hazafiság és szabadságszeretet világitó fáklyájaként ragyog a magyar nemzet előtt. A míg a magyar nemzet keble fogékony azok iránt az eszmék iránt, a melyek hordozója Petőfi Sándor volt, addig nem kell kétségbe esnünk a nemzet jövője iránt.

Erre ő csak annyit felelt: »Sziveskedjék utánam jönni.« Mi természetesebb, hogy igen szívesen követtem a kis leányt.

Egy szobába lépek. Négy szál gyertya fénye mellett ravatalon fekszik az édes anyja.

Édes anyjának láttára a kis leány reám borult, mintha édes testvére volnék és sirt keservesen.

Vigasztalni kezdtem és bizalmát megnyerni, ha ugyan némi vigaszt tudhatnék neki nyújtani.

E közben belép a szobába egy vén asszony s óvatosan odasugja J.-nak, hogy itt az idő, készülődjék és induljon.

A kis leány a vén ördög intésére megrendül, kissé gondolkozik s egyszerre ismét kitör belőle a sirás és karomba csimpszkodik, mintha azt mondaná: ne ereszsen, ne bocsásson magától.

Rövid és energikus szóváltás után megtudtam a vén asszonytól, hogy van egy idősbúr, a ki megszánta a kis J... az egyedül álló árva helyzetét s miután itthon nem maradhat a halottal egy szobában, oda fogja vezetni ama bizonyos jótékony urhoz... és ötven forintot fog kapni a temetési költségre.

En a helyzetet rögtön felfogtam és a kis leánynak megmagyaráztam a maecénás szíves jóindulatának az árát, de úgy vettem észre, hogy azt az árt előttem már a vén asszony

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után a Polgári Daloskör zendített rá Petőfinek »Tied vagyok, tied hazám« kezdetű honfidalára s lelkes tapsokat aratott ennek a nehéz műdalnak igazán jeles előadásával.

Ezután *Vrgh* Lajos szavalta el a tőle már megszokott művészettel és hazafias lelkesedéssel Pósa Lajosnak »A legszebb dal« című költeményét, mely a »Talpra magyar« apoteozisát képezi.

Majd ismét a Polgári Daloskör adott elő lelkesítő népdalokat s *Végh* Lajos szavalta el »Hódolatom Petőfi emlékének« című következő alkalmi költeményét:

Mit hozzak én ma hódoláslul
Mi kedves volna im Neked,
Mit még nem dalla sok nagy költő
S mit nem magasztal éneked?

Mi telnék tőlem, egy porszemtől
— Az óriások hanginál —
Kinek a múzsa zengő lantot,
Bármint óhajta, nem kinál?

Tőled tanultam honszerelmet,
S e lángból gyújtó szikra még
Jutott szívemnek rezgő húrján
Keresztül száznak is elég.

A mit Te irtál: égi lázzal
Hirdettem sokszor szertesztét,
A hon ügyének — gyenge hang bár —
Megnyerte soknak a szívét.

Neked köszönhetem, hogy mertem
Éltetni nyíltan a hazát,
S neked, hogy át bírom érezni
Az üldözöttek igazát.

Im ezzel hódolok előtted!
S érzem, tudom — nem képzelem: —
A hont szeretni s túrni érte,
A legmagasztosb érzélem!...

A lendületes költeményt, a melyet a szerző ihletett hévvel adott elő, nagy tetszéssel s szünni nem akaró éljenzéssel fogadta a közönség. Majd ismét a Polgári Daloskör énekelt több népdalt Petőfitől s végül Abrányi Emilnek még 1882. évben Petőfihez irt gyönyörű költeményét szavalta el *Végh* Lajos.

A program egyes pontjai közti közöket Korodi Károly bandája töltötte ki zamatos magyar nótáival s tartotta lelkes hangulatban még jóval éjfél után is a közönséget, melynek még soká kellemes emlékében lesz ez minden ízében sikerült magyaros ünneplés.

szintársulatot, hanem a szintársulat teszi a színházat.

Párisban a régi Theatre Francaisnál, sokkal szebb színházak vannak, de a Theatre Francais művészei mégis akademikusok a többi színházak mestereihez képest.

* * *

Ejnye no, hogy el is bolyongtam a színházak és színészek tömkelegében, hisz voltképpen én egy pécsi kis leányról akarok írni abból a bizonyos időből, a mikor is én Pécsre jöttem színésznek.

Azt a tömzsi, tizenöt éves kis leányt B. J.-nak hívták. Szerelem gyermeke volt az istenadta. Édes anyja egy zalamegyei birtokosnál gazdasszony — vagy nevezük igazándiban — háziasszony volt.

Az asszony a gazdával összekülönbözött és Pécsre menekült.

Itt lakott már négy év óta Pécssett, mikor engem a sors J.-val összehozott.

Gyakran jártam én abban az időben bizonyos cölogban a Mária-utca végére, a Flórián tájára.

Egy izben, már a szini idény vége felé eső tavaszi nap estéjén egy ház mellett elhaladván, a kapuban egy tömzsi szép kis leányt görcsösen sirni látok és hallok.

Színészben van szív és részvét. Egyenesen megkérdezem bánkódásának okát.

bövebben megmagyarázta és ezt a kis leány irulva-pirulva be is ismerte.

Ezek után nekem sem kellett több. A vén asszonyt pokolba kergettem; a kis J.-át pedig, miután a gyertyákat eloltottuk s az ajtót bezártuk, szépen karomra vettem és vittem az én Jánosfi kedves kollegámhoz.

A kik még ma is élnek és emlékeznek 64 és 65-ben — tehát két éven át — itt működő Jánosfy jellemszínészre, azok az ő átgondolt — kissé páthosos — művészi alkotásait ma sem feledték el, — a kik pedig a színpadon kívül ismerték, azok meghajlottak az ő értelmisége, enciklopedikus tág ismeretei s egyenes, nyílt, nemes jelleme előtt.

Hisz már 10 éves év. ref. pap volt az én kedves Jánosfym, mikor hiveivel és a presbiteriumával némileg összekülönbözvén, a szavaló színi pályára lépett.

Igy tehát jobb helyre nem is vezethetem volna éji szállásra az én kis védecemet, mint a puritán Jánosfy család paphoz.

S midőn Jánosfy kollegám a történeteket törül-hegyire tőlem megtudta, mintegy erkölcsi paragrafust szabott magára, hogy ezentúl az árvának ő lesz a pártfogója.

Másnap mindent megtudott a direktorunk is.

Egy óra alatt a társulat kollektáján alá

H i r e k.

Pécs, 1899. augusztus 1.

Emberbőrbe kötött könyvek.

Amerikában a könyvkötészet nagyon különös irányban fejlődik. Az újvilágban nem az vonz, a mi szép, a mi művészi, hanem az, a mi szenzációs. Most például az a divat, hogy minden előkelő hölgy boudoirjában legalább is egy emberbőrbe kötött könyv foglaljon helyet. Eddig megelégedtek az emberbőrbe kötött kis pénztárcákkal, de most már magasabbra törekszik az amerikai nő, nem nyugszik, amíg nincs olyan könyve, mely ebbe a becses anyagba be van kötve. Csakhogy ez sokszor igen nagy akadályokkal és meg több költséggel jár. De az amerikai hölgyeket ez még jobban ingerli.

Sajátságos kalandja akadt egykor Flammarion Kamillnak, a híres csillagásznak. Egy Sanaba nevű fiatal grófné a tudományra vetette magát s legnagyobb előszeretettel Flammarion könyveit tanulmányozta. Egy napon megkérte férjét, hogy hívja meg a tudóst néhány napra a Jura-hegységben levő kastélyukba. A grófné alig töltötte be 28-ik életévét, de annál vénebb volt a férje. A grófné tüdővész volt és érezte, hogy utolsó napjai közelednek, a miről csodálatos nyugalommal beszélt. Egy napon így szólt Flammarionhoz:

— Egy napon meg fogom önt ajándékozni valamivel és ha nem akar megsérteni, ne utasítsa vissza.

Flammarion már rég otthon volt és megfélekedett a titokzatos ajándékról, amikor egy napon gyászkeretű levél kíséretében kis csomagot kapott. Minthogy Flammarion nem volt otthon, felesége bontotta föl a csomagot, aki undorral és rettegéssel hőkölt vissza, amikor annak tartalmát kezével megtapintotta. Férje, amikor hazatért, jobban megemberelte magát, lefejtette a papírhurkot és egy darab vastag hideg bőrt talált alatta. Azután elolvasta a levelet, a melyet Sanaba grófnénak orvosától kapott:

Kedves mester!

Egy halott nő kívánságát teljesítem, aki rajongott önért. Meg kellett esküdnöm neki, hogy halála után lefejtem válláról a bőrt és elküldöm önnek, azoknak a vállaknak a bőrére, melyeket ön bucsuzásakor annyira megcsodált. A grófnénak az a kívánsága, hogy az ő bőrére köttesse első példányát az első műnek, melyet ön az ő halála után írni fog.

volt írva az 50 frt. Ezt nem kellett meg és leszolgáltatni.

A temetés megtörtént. Az egész színtársulat ott volt. A társulat koszorúja, de különösen Jóthy Erzsé és Némethy Irma primadonnák gyönyörű koszorúi ékesítették az árvánk édes anyjának koporsóját, mert lám, az a bohém nép kérem, a kit ti, pénz-molyok és gögös urak és urnők lenéztek, illetve akkor még a szűk látkörű előítéletek nyomása alatt lenéztetek (most már nem tapasztaljuk), higyjétek el, oly nemes, odaadó, mindenért rajongva lelkesülő csoport, hogy lelkesülésével és könnyelműségével csak magának árt, de ti nektek soha sem.

A nemesért pedig haragudni, vagy lenézni senkit sem szabad, de nem is illő.

* * *

A kis J... át az egész társulat felkarolta. Csak 5 nap választott el bennünket az elutazástól. Szegzárdra mentünk.

Direktorunk felvette a karba a kis J... át. Családtagja lett a Jánosfyéknak.

Hogy meddig volt Szigeti Imre társulatánál, azt nem tudom — mert engem azon öszön kötelezettségem Kolozsvarhoz kötött — csak annyit tudok, hogy 1871. évben Szegeden már mint önálló alt énekesnővel találkoztam az Aradi színtársulatánál.

Flammarion persze megtartotta a különös ajándékot és egy timárnak adta át, a ki három hónapig a legnagyobb gonddal dolgozott rajta, míg kikészítette. Rózsás-fehér állapotban kapta vissza Flammarion a grófné bőrére és »Föld és ég« című könyvét köttette bele, a táblára pedig aranybetűkkel rányomatta: »Egy halott nő emlékére.«

Egy gazdag cincinnati kereskedőnek két emberbőrbe kötött könyve van, az egyik egy néger, a másik egy kínai nő bőrére. Több könyvtárnak is vannak ilyen kincsei, így a drezdai királyi könyvtárban is van egy amerikai naptár, melyet emberbőrre irtak.

Napirend 1899. augusztus 2-án.

Naptár: szerda, aug. 2. — Róm. kath.: Alfonz. — Prot.: Gusztáv. — Görög-kel.: (jul. 21.) Simon. — Zsidó: Ab 26. — Nap kél 4 óra 41 perckor; nyugszik 7 óra 30 perckor. — Hold kél 1 óra 3 perckor éjjel; nyugszik 5 óra 23 perckor délután.

Időjárás. Kilitás a központi meteorologiai intézet jelzése szerint: derült, száraz, hőemelkedés várható.

— **(Királyi kitüntetés.)** A király Potyondy Ferenc, tolnamegyei Értény község jegyzőjének sok évi hű és buzgó szolgálata elismerésül a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

— **(A vármegye közigazgatási bizottsága)** f. augusztus hó 8-án reggeli 9 órakor ülést tart a vármegyeháza közgyűlési termében.

— **(A pellérdi zendülés.)** Lapunk tegnap esti számában hirt adtunk olvasóinknak arról a lázadásról, mely Pellérdén a Brázay-féle birtokon ütött ki az aratómunkások között. Brázay Kálmán — ugyanis — akként szerződtette az aratókat, hogy minden egyes ember tizenkét holdat tartozik lekaszálni, minek ellenében hatvan forintot, illetve holdanként öt forintot kap. A munkások azonban a szerződésben kikötött határidőre nem fejezték be az aratási munkálatokat s így kénytelen volt Brázay Kálmán — nehogy a kedvező időjárást elszalasztsa s egy esetleg bekövetendő eső a félig lekaszált termésben kárt okozzon — más munkásokat hozatni, a szerződött munkásoknak pedig a teljesített aratásért ki akarta fizetni a holdankénti öt forintot.

Figyelemmel kísértem azután a karrierjét; s vidéken már többre nem mehetett, minthogy évek óta Krecsányinál működött, de az idő elhaladása után már mint elsőrendű operette komikáné mégis havi 150 frt fizetéssel.

Legnagyobb volt a meglepetésem, midőn legutóbb Budapesten a Budavár bevételi szobor leleplezése alkalmával véletlenül találkoztunk. Az egykori kis J... a most már matróna s meginvitált Budán a lakására villásreggelire, hol is, a házhoz érkezvén, a házmester bokolva kezét csókol a nagyságos asszonyának. Mindjárt tudtam, hányadán vagyok, mondám: nemde ez a ház az öné?

— Enyém.

— Szép ház; drága volt?

— 45.000 frt.

— Gratulálók.

— Gratuláljon önmagának, mert ez az ön érdeme.

— Nem értem.

— Mert ha ön 30 év előtt anyám halálakor a kapunk előtt — mint mások — közömbösen elhalad, ma sem házam, sem nevem nincs.

— Így elfogadom a gratulációt, legalább ha magamnak nem, de másnak mégis szereztem 45.000 frtot.

.....s.

tot. Ezek azonban nem egyeztek bele s követelték a hatvan forintot, holott tán fejenként csupán 3—4 holdat kaszáltak le. Miután a földbirtokos nem volt hajlandó követeléseiket teljesíteni, föllázadtak, úgy, hogy Brázay kénytelen volt csendőrségért küldeni. Értesítették az esetről Waniss Sándor főszolgabíró is, ki nyomban a helyszínére utazott s megmagyarázta a fellázadt aratóknak, hogy követeléseik méltánytalanok s hogy nekik csupán a teljesített munkáért jár munkabér. Erre lecsendesedtek az aratók, felvették a munkabéruket s még tegnap délután öt órakor elutaztak Pellérdről.

— **(Fehér lobogó.)** Fehér lobogó hirdeti a király-utcában a régi Hattyu-épület előtt, hogy »A tornaegyesület kerti ünnepélye a nögyelet helyiségében augusztus 6-án« lesz. Az ünnepély rendezősege mindent elkövet a kerti ünnepély sikerére nézve s igen érdekesnek ígérkezik a Polgári Daloskörnek az ünnepély keretében tartandó hangversenye is. Tornászaink eddig is bebizonyították, hogy sikerült ünnepélyeket tudnak rendezni s bizonyára a közönség tömeges látogatással fogja kitüntetni a jövő vasárnap tartandó ünnepélyüket is.

— **(Harcászati lögyakorlat.)** A 44-ik gyalogezred ma kora hajnalban harcászati lögyakorlatra ment Hosszuheténybe. A lögyakorlat természetesen az egész napot igénybe veszi s lesz puskaropogás Hosszuhetény határában. Az ezred csak ma este fog visszatérni a fárasztó gyakorlatról Pécsre.

— **(Lövöldöző leány.)** A tegnapi piaci dráma hősnője, Horváth Borbála, egy hét mulva már elhagyhatja a kórházat, mert sebe csak könnyű testisértés jellegével bír. Hogy mennyi oka volt a tegnapi féltékenységi dráma eljátszására, az a következőkből is kiviláglik, miket tegnap délután történt másodszori kihallgatásán adott elő: Horváth Borbála helyesfai illetőségű, jelenleg husz éves. Pécsre kerülvén, egy ezredorvoshoz állt szolgálatba s ott szerelmi viszonyt szőtt Varga, helyesebben Vadász János tiszti szolgálival, a ki Marcaliba való. A viszony olyan benső lett köztük, hogy házasságról gondolkodtak; a legény szülei is beleegyeztek a házasságba s a leány már keresztlevelét is elhozatta, hogy kéznél legyen, ha kell. A legénynek azonban még egy évet kell a katonaságnál szolgálnia s erre az időre el kellett halasztani a házasságot. Horváth Borbála azonban olyan biztosra vette ezt, hogy ott hagyta a szolgálatot és elment a fiu szüleihez. Azok maguk is szegények lévén, nem sokáig látták jó szemmel a minden munka nélkül náluk lakó leányt s elküldték, hogy keressen valahol magának szolgálatot. A leány ekkor elment Zalamegyében Pali-pusztára s ott egy állatorvoshoz állt szolgálatba. De nem sokáig bírta ki ott sem; gyötörni kezdte a féltékenység, hogy kedvese hűtlen lesz hozzá s ezért visszajött Pécsre. Itt tényleg tapasztalta, hogy a legény elhidegült irányában s ezért határozta el, hogy megöli. Tegnap revolvert kerített magának s kereste a legényt az ezredorvoséknál. Ott megmondták neki, hogy a legény kint van a piacon bevásárlás végett. Nosza utána ment és mikor találkozott vele s látta, hogy kedvese nem jó szívvél van hozzá, elővette a revolvert és így szólt:

— Nézd mi lesz ennek a vége!

A privatdiner erre, a helyett, hogy kicavarta volna a leány kezéből a fegyvert, futásra fogta a dolgot. Horváth Borbála ekkor utána lőtt háromszor egymásután. De egyik lövés sem talált s a negyedik lövéssel magát lőtte meg az elkeseredett leány, ki ha felgyógyul, a bíróság emberölési kísérletért fogja kérdőre vonni. Vadász János pedig most kaszárnya-áristomban van, mert megfutamodott egy fehérség előtt, holott a katonánál első a bátorság, még ha privatdiner is az!

— **(Hadmentességi adó.)** A városi számvevői hivatal közölte, hogy a folyó évre érvényes hadmentességi adóajstromok folyó hó 6-ig közszemlére lesznek kitéve a városi pénztárban. Az adókiutetés ellen 15 nap alatt lehet felszólalással élni; a kik pedig az idén először fizetnek hadmentességi adót, azok az adókönyvükbe történt bejegyzés után szintén 15 nap alatt élhetnek felszólalással.

— **(Petőfi-ünnep B.-Sellyén.)** Mint tudósítónk írja, Baranya-Sellyén is megünnepelték a haza legnagyobb költője halálának ötvenedik évfordulóját. Az ünnepély a »Baranya-Sellyei Olvasókör« termeiben zajlott le. A Petőfi-ünnep diszközgyűléssel kezdődött, melyen az összes körtagok és azok feleségei is megjelentek. Bodonyi Nándor a kör elnökének indítványára a halhatatlan költő emléket nagy lelkesedéssel jegyzőkönyvbe iktatták. Az ünnepély további műsora Petőfi Sándor néhány költeményének elszavalásából állott, melyek mindegyikét a megjelent közönség óriási lelkesedéssel fogadta.

— **(Nagy szerencsétlenség a Dunán.)** Videck Róbert szobafestő feleségével és 3 gyermekével egy lélekvesztőn utazott a Dunán, a partronlevő városokban mindenütt megállapodott s így jutottak el múlt hó 27-én Paksra, a hol felhasználva a szép holdvilágos éjtel, egy órakor megindult Videck a családjával Bajára. A mint a foktői malmokhoz értek, beleütköztek Szabó János malmába s a 12 éves Klára és 7 éves Mártha leánya azonnal elmerültek. Ő, neje és 9 éves fia megmenekültek, de minden butoruk és ágy-neműjük a Dunába veszett. A szerencsétlen családnak fölsegítésére Foktón szép összeget gyűjtöttek.

— **(Kémény-tűz.)** Baranya-Sellyén tegnap kigyuladt Weigl Antal nagyvendéglős huszfüstölő kamrájának kéménye, melyben akkor is több tábla szalonna lógott. A tűz annál veszedelmesebb volt, minthogy a konyha egy fődél alatt van az istállóval s a szénapadlással. Szerencsére a tüzet idejében észrevették s a hamarosan kivonult tűzoltóság nyomban el is oltotta.

— **(Berlin koldusai.)** A német birodalom fővárosának statisztikai hivatala mostanában tette közzé jelentését Berlin koldusairól. Tavaly összesen 6534 férfit és 166 nőt ítéltek el koldulás miatt. A férfikoldusok harmadánál is több, 2415 munka nélkül álló munkás volt. Foglalkozásukra első helyen állanak a lakatosok 343-an, utánuk 310 cipész következik; szabó 289 volt, kereskedő 263, asztalos 240. Különbösen minden hivatás képviselve van a koldusok között. Így koldulásra fogtak kilenc színész, két-két bírósági tisztviselőt és tanítót, hét fotografust. Időszak szerint a legtöbb koldust az év első három hónapjában fogták el, 946 koldust, míg júliusban csak 326 került a hatóság elé. A koldusok közül csak 981 született Berlinben s 167 való külföldről. A 166 női koldus közül negyvenöt volt mun-

kás, tizenöt kereskedő, két-két színész, irónő és nevelőnő. A többinek nem is tudták megállapítani a hivatását. Hajléktalanul 1397 férfit és 63 nőt találtak. Korra nézve a koldusok közül 535 még nem volt husz esztendő, husz és harminc év között 1256 állott, 30 koldus hetven évesnél idősebb volt.

— **(Rendelet a tejszarnokokról.)** Vaszary Gyula rendőrőrkapitány ma rendeletet adott ki, melyben a tejszarnokok tulajdonosait és a tejárusokat felhívja, hogy mivel a tüdővész bacillusai a tej révén igen könnyen terjednek, a kellő tiszta kezelésre kiváló gondot fordítsanak a tejárusok s a tejszarnokokban kellő mennyiségű friss viz tartásáról és a belügyminiszterileg is elrendelt köpöcsészek alkalmazásáról gondoskodjanak.

— **(Megszökött tanonc.)** A bonyhádi főszolgabíró értesítette a pécsi rendőrséget, hogy Kresz Béla tizennégy éves kereskedő tanonc, Bonyhádról a gazdájától megszökött. Kéri tehát a főszolgabíroság a szökevény tanonc körözését, a minek a rendőrség eleget is fog tenni s ha esetleg Pécsen megtalálják a szökevény tanoncot, haza fogják kísélni a gazdájához.

— **(Országos vásárunk)** mai második napja már kevésbé volt sikerült, mint a tegnapi. A nagy szarvasmarha-felhajtás mellett a kereslet csökkent, mert vidéki kereskedő kevés jelent meg, a szigetvári országos vásár elvonván őket a mi vásárunktól. Az eladók emellett magas árakat kértek és vasuti szállítás se történt tömegesebb. Mindazonáltal a vásár elég jó sikerrel fog záródni, mert csak a tegnapi nap folyamán majdnem ezer darab járulatlevél lett kiállítva.

— **(Meglőtt ember.)** Wunderlich Ferenc petőc-pusztai lakos ellen egy eddig még ismeretlen tettes merényletet követett el egyik közelmúlt éjszaka. Wunderlich ugyanis éjjel a kutyák ugatására kiment a háza udvarára, hogy megnézze, nem jár-e ott valami tolvaj, mikor egyszerre csak egy lövés dördült el és őt vállán találta. Hogy ki volt a mérnylő, azt még ma sem tudják; a meglőtt embernek egy Németh Imre nevű orfi lakosra van gyanuja, ezt azonban nem lehetett kihallgatni, mert ismeretlen helyre távozott. Most keresik.

— **(Gyujtogató gyermekek.)** Magocson egymás után két tüzeset is volt, melyet a szülői felügyelet nélkül maradt gyermekek okoztak. Első ízben Till János istállója gyuladt ki s itt a tüzet Rupli Lőrinc nyolc éves leánya okozta, ki az istállóban gyufát gyujtogatott s attól támadt a tűz. Második esetben Verner Vendelnek kertjében égett le egy kazal szalma. Ezt meg Dér József ötéves fia gyujtotta fel, szintén olyképen, hogy gyufát gyujtogatott a kazal mellett. A gondatlan szülők ellen megtették a feljelentést a bíróságnál.

— **(Megtámadott vasuti ór.)** Az okorághi határban Kasza Ferenc vasuti pályaudort a minap hat kozár-pusztai parasztleány megtámadta s véresre verték volna, ha a pályaudor idejekorán el nem menekül előlük. A dolog pedig úgy történt, hogy Német Zsigmond öt társával részeg állapotban ráment a pályatestre és azon törtettek végig. A pályaudor figyelmeztette őket, hogy tiltott dolgot művelnek, mire a leányok rárohantak és ha el nem fut-

elölük, elverték volna. A garázda legényeket a megtámadott vasuti ór feljelentette a hatóságnál s most folyik ellenük a vizsgálat.

— **(Leányszöktetés.)** Egy hivatalos körözüvény, mely ma érkezett a vármegyére, furcsa dologról ad hírt. Valpón történt a napokban, hogy Gavrilá Tódor odaváló szerb kertész leányát megkérte egy odaváló legény, Milusin Milos, ki gazdálkodó az apja birtokán. Dacára annak, hogy Milusin jó módú szülők gyermeke s elég jó hirneve van a faluban, az öreg Gavrilá megtagadta tőle a leánya kezét, szóval kosarat adott a legénynek. Milusin úgy tett, mintha megnyugodnék az apai határozatban, titkon azonban összebeszélte a leánnyal és három pajtásával, aztán éjnek idején megszöktették a leányt. Az öreg Gavrilá csak másnap reggel vette észre, hogy leánya eltűnt s nyomban jelentést tett a dologról, mely jelentés folytán megindították a szökött szerelmesek után a nyomozást s elrendelték országos köröztetésüket, mely azonban eddig nem vezetett eredményre.

— **(Kutya helyett — embert.)** Könnyen végzetessé válható baleset történt a napokban Gyulán. Mészáros István erdőkerülő az erdőben tett körutja közben meglátott egy nyakszijnélküli kóbor kutyát, melyre — annak gyanus kinézése miatt — revolverével rálőtt. A kutya ugyan elszaladt, de a következő pillanatban emberi jajveszék hangja hallatszott. Az erdőőr a helyszínére sietett s ott találta Veigler János favágót a földön kuporogva. A revolver-golyó ugyanis a favágó lábikráját horzsolta. Veigler lábán csizma volt, melynek szárában a golyó megakadt. A favágónak kisebb mérvű horzsoláson és a nagy ijedtségen kívül más baja nem történt. Dacára annak, hogy a szerencsés kimenetelű balesetet kétségtelenül véletlenség okozta, az erdőkerülő ellen megindították a vizsgálatot.

— **(A német meg a magyar.)** Régi dolog, hogy két dudás nem fér meg egy csárdában, de ennél még régebb igazság, hogy ha egy német, meg egy magyar ember kerül össze a korcsmában, alighanem nemzetiségi kérdés támad közöttük. Így történt ez a napokban Pellérdén is, a hol Gyuris Antal meg Seher Nepomuki János véletlenül összekerültek a korcsmában. Eleinte tudomást sem vettek egymásról, később azonban a német emberben ficánkodni kezdett a szesz, mi arra készítette, hogy belekössön Gyurisba, nagyhetykén mondván a korcsmárosnak:

— Sie! Gebens den ungarischen Betyären noch ein Litter Wein!

A korcsmáros szót fogadva, vitt is egy liter bort Gyurisnak, ki valószínűleg csak azt várta, hogy a bor odaérjen, mert a következő pillanatban úgy vágta az üveget a német felé, hogy ezer darabra tört a falon, a bor meg végig locsolta Sehert tetőtől talpig. Persze a dolog nem maradt annyiban, mert a két ember csakhamar birokra kelt, minek az lett a vége, hogy Gyuris Antal kidobta Sehert a korcsmából, miközben az oly szerencsétlenül talált kibukni, hogy bal keze csuklóban kificamodott. Az inparlamentáris módon elintézett nemzetiségi kérdésnek a bíróság előtt lesz folytatása.

— **(Vérenszó aratók.)** Ilyen címen megemlékeztünk már arról a véres esetről,

mely a szentlőrinci Tarcsa-pusztán történt, hol hat arató összeveszett és a véres verekedés közben egyet halálra sebeztek. Mint most a vizsgálat kiderítette, az aratók mind vasmegyei illetőségűek voltak s a megölt aratót *Lancsek Jánosnak* hívták. A ki leszúrta a verekedés hevében egy késsel, azt *Zrinszky Jánosnak* hívják s most vizsgálati fogságban van a szentlőrinci járásbíróság börtönében. Tettét azonban tagadja és azt állítja, hogy ő csak kézzel ütött Lancsekre s azt a többiek közül szúrta le valamelyik. De hogy ki, azt ő nem tudja, sem a többi aratók, a kik épen ő rá vallanak, hogy ő volt a tettes s így őt is fogja a bíróság kérdőre vonni a gyilkosságért.

— **(A megtaláló büne.)** *Bátor Katalin*, bakócai lakosnő, egy pár cipőt vásárolt a minap, melyet hazamenet szerencsésen el is vesztett a kosarából. Hiába kereste azután, mikor kárát észrevette, az elveszett cipőket nem találta meg. Másnap azonban meglátta azokat *Császár Róza*, tormási lakosnő lábán s feljelentette a megtalálót a hatóságnál. A cipők így visszakerültek hozzá; Császár Rózát pedig feljelentették a bíróságnak.

— **(Himen.)** *Rauschburg Ede* högyészi kereskedő folyó hó 8-án köt házasságot *Oppenheim Salamon* högyészi birtokos leányával Hedviggel.

— **(Reménytelen szerelem.)** Megható szerelmi drámát jelentenek Genuából. Egy szép és gazdag amerikai nő, *Miss Alice Moffat*, aki énekesnő és festőnő volt, egy genuai szállóban megmérgezte magát. Holttestét térdelő állapotban találták meg *Leoncavallo* arcképe előtt, akit reménytelenül szeretett. *Moffat Alice* mint árva gyermek került Európába harmincezer franknyi járadékkal, mely a birtokában levő részvények értékének emelkedésével megkétszereződött. Párisban jótékonyága miatt *Pénzeszsákkisasszonynak* nevezték. Egy ideig a *Folies Bergeresben* *Miss Firefhy* névvel énekelt, de aztán rokonai tanácsára visszavonult a színpadtól. Egy művésztén megismerkedett *Leoncavalloval*, akibe szerelmes lett, bár a zeneszerző házasember. Négy évig követte az imádott férfit utazásaiban. Végre kétségbeesett. A szobájában az asztalon egy *Leoncavallo* címzett levelet találtak, de csak az első pár sort írta meg: *Hiányzol nekem, mint a világosság az élőknek, a melyek hirtelen megvakultak...* Tovább nem írhatta levelét. A mérég hatni kezdett és a szerencsétlen nő meghalt.

— **(Kaposvár Petőfiének.)** *Kaposvár* is megünnepelték *Petőfi* halálának ötvenedik évfordulóját. A kis és középkereskedők egyesülete rendezte az ünnepet saját helyiségében. Ez alkalommal *Jókai* »Apotheosis«-át *Kertessy Aladár* szavalta s az emlékbeszédet *Oszmann Aurél* joghallgató tartotta. Herceg János ünnepi odáját *Kovács Sándor* szavalta el.

— **(Gyorsaság nem boszorkányság.)** *Varga Antal* német-üröghi lakos pincéjében a pécsi járási szolgabíróság még februárban többrendbeli borkészletet foglalt le s ebből nyolc mintát küldött fel a budapesti állandó borvizsgáló bizottsághoz. Ezeket a mintákat, melyek *Varga Antal* állítása szerint *Engel József* fia pécsi borkereskedő cég által neki szállított borokból vették, a budapesti borvizsgáló bizottság április 25-iki ülésében vizsgálat alá vette s azokat viz felhasználásával készített mesterséges boroknak jelentette ki, a melyek konyhasóval denaturálандók; megállapította egyúttal a bizottság, hogy a lefoglalt boroknak a törvény szerint megtérítendő ér-

téke literenkint 16 krt tesz. Több mint egy negyed év telt el azóta s az említett szakértői véleménynek megfelelő ítélet még mindig késik az éji homályban, pedig a közmondás azt tartja, hogy a gyorsaság nem boszorkányság s a büntetésnek, ha hatékony akar lenni, nem szabad ólomlábakon járni.

— **(Turisták Pécsen.)** Négy fiatal diákember érkezett ma délután 4 órakor gyalogszerrel Pécsre, kik *Bajáról* tegnap este kilenc órakor indultak el. A turisták *Scheibner Aladár* kereskedelmi iskolai, *Melles Nándor* gimnáziumi VI. oszt., *Melles Sándor* gimnáziumi VII. oszt. és *Malkovics András* gimnáziumi V. oszt. tanuló. A turista diákok — hazulról hozott ajánlat folytán — ma *Littke József* pezsgőgyáros vendégei lesznek. Holnap reggel indulnak *Balaton-Füredre*, onnan *Székesfehérváron* át *Budapestre* s két napi tartózkodás után a fővárosból haza mennek ugyancsak gyalog. Az ifju turisták dacára a tegnap este óta megtett hosszú utnak, legjobb kondícióban, a fáradtság vagy kimerültség legcsekélyebb jele nélkül érkeztek Pécsre.

— **(Halálozás.)** *Németh Aladár* né szül. *Török Anna*, életének 23-ik évében, házasságának tizedik havában, ma meghalt. A korán elhunyt fiatal asszony temetése csütörtökön délután 6 órakor lesz a *Pálya-utca 28.* sz. gyászaházból a *budaikülvárosi* temetőben. Lelkiüdveért az engesztelő misét f. hó 4-én reggel 8 órakor tartják az *Ágoston-téri* plébániatemplomban. Siratják férje, árván maradt csecsemő gyermeke, szülei és nagyszámu rokonsága.

— **(A legdrágább gyémántok.)** Általában tartják, hogy az egészen színtelen gyémántok a legdrágábbak, holott a kékes fehérek vagy általában a határozott színnel bírók azok, mert ezek a legritkábbak. A legdrágább kék gyémánt 600.000 márka értékű és a *Hope-család* birtokában van s éppen most készül e család egyik tagja eladni, adósságai miatt. Ez tökéletesen zafirkék és egész Európában csak három-négy sokkal kisebb ily színű gyémántot ismernek. Az egyetlen piros gyémánt szintén *Londonban* van, csak 3 grán nyom s mégis 16.00 márka az értéke. A legszebb smaragd zöld gyémánt egy *londoni kereskedő* tulajdona, 4 grán és 20.000 márka az értéke. A különböző társaságok tulajdonát képező délafrikai bányákban 1896-ban 5.000.000 karatot nyomó gyémántot találtak s csak a *Kimberley* postahivatal maga 76 millió márka értékű gyémántot továbbított, de közte egyetlen egy színeset sem.

— **(Házasság.)** *Königstein Imre*, pécsbányatelepi kereskedő tegnap tartott házasságot *Drucker Irmával*, *Drucker Hermann* kereskedő leányával *Hosszuhetényben*.

— **(Bélyegstatisztika.)** Egy angol kiszámította, hogy kezdettől fogva a mai napig 13.811 levélbélyeg fajtát bocsátottak ki. Ebből 3974 magára Angolországra és gyarmataira jut, úgy hogy az angol birodalom öt bélyegfajta közül kettőt a magáénak számíthat. Ez az arány. Amerika államai 4656 bélyegfajta-val szerepelnek a statisztikában. Száz bélyegfajta közül Amerikára 33,7, Európára 24,3, Azsiára 18,6, Afrikára 17 percent jut. Az egyes államok közül a legtöbb bélyegfajta az Egyesült Államokra jut és pedig 287, azután következik *Spanyolország* (278) *Salvador* (272), *Uruguay* és *Sanhai* (215—215).

— **(A püspök adománya.)** *Hetyey Sámuel* megyéspüspök a »*Miasszonnyunk*«-ról nevezett apácázarda tanintézetének taneszközök beszerzésére 346 frtot adományozott.

— **(Az ötórás tea hatása.)** A sok ideges baj, melyről a gyöngye nem különösen

a fürdőévad alatt panaszkodni szokott, egygyel szaporodott. Egy keresett londoni nőorvos erről a betegségről így nyilatkozott: »Egy idő óta azt kell tapasztalnom, hogy páciensnőim egy része, kiket már évek óta kezelek, sajátos beszédmódra szokott. Megkezdnek egy mondatot, de csak a legkritkább esetben fejezik be. Egy ideges fiatal asszony, akihez erre nézve kérdést intéztem, csaknem sirva felelte, hogy a legjobb akarat mellett sem képes gondolatait központosítani, valamit összefüggőleg előadni. Alig kezd bele valami témába, elveszti a fonatot s a legjobb erőlködéssel sem képes többé megtalálni. Épen így jár a házi dolgozóival is. Belekezd valamibe, de pár perc múlva elfelejti, hogy tulajdonképpen mit is akart csinálni. Csakhamar rájöttem, hogy mi az oka ez uj formában föllépő ideges gyöngeségnek. Az összes hölgyek, a kiknél ezt az állapotot észleltem, a modern ötórás teák buzgó látogatói. Szinte leirhatatlanok ezek a társas összejövetelek. A jelenlevő hölgyek egyike sem képes arra, hogy egy megkezdett társalgást, vagy csak egy közép nagyságu mondatot is befejezzon. Félig kiivott teáscsészék és félig elfogyasztott süteménydarabok hevernek mindenfelé, anélkül, hogy bárki is megtudná mondani, hogy eredetileg kiéi voltak. Ezt a nagy zürzavart a látogató hölgyek folytonos jövése menése okozza, a kik mind egyenkint óhajtának üdvözölni, bemutatni és bucsút venni. Nagyon természetes, hogy ilyen körülmények közt nyugalomról és társalgásról szó sem lehet.«

— **(Sztrájk a víz miatt.)** Olyan sztrájk ütött ki mostanában *Spanyolország* végében, lenn az angol kézen levő *Gibraltárban*, a melynek oka páratlan a sztrájkok történetében. A vállalkozók azon vették észre magukat, hogy munkásaik, a kik a tengeri kikötőben dolgoznak, fölötte sok vizet isznak. A tenger partján pedig becses az édes ivóvíz s feltették forrásaikat a sok munkástól, a kik a nagy melegben nem győztek eleget inni. Ezért elzárták előlük a kutakat, forrásokat s kijelentették, hogy csak pénzért adnak vizet. A munkások zúgolódtak, de aztán belementek volna már ebbe is, ha a béröket fölemelik, hogy legyen pénzük megvásárolni a vizet. A vállalkozók ezt a követelést visszautasították, mire kiütött a sztrájk. Néhány nap múlva a gazdák már egyezkedni kezdtek a munkásokkal, a kiket a spanyol lakosság is pártfogásába vett. Azonban a munkások azzal a föltétellel akarnak munkába állani, ha többé nem vonják el tőlük a vizet. Ezt a követelésüket, a mire gazdáik már ráállottak volna, megtoldták azzal, hogy adják meg nekik a sztrájk idejére eső bérüket is, hogy kifizethessék adósságukat, a mit a sztrájk alatt csináltak. A vállalkozók ebbe nem mentek bele s így a sztrájk még mindig tart.

— **(Egy kis csillagászat.)** Ma kezdődik augusztus hó, másképp *Kisasszony* hava, a mely nyárutó havának is nevezetik. E hónapban a nap 1 óra 30 percet fog; mert míg ma 4 óra 40 perckor kelt a nap és 7 óra 32 perckor nyugszik, tehát a hossza 14 óra és 50 percet tesz ki, addig 31-én már 5 óra 19 perckor kel és 6 óra 41 perckor nyugszik a nap, hossza tehát csak 13 óra 22 percet fog kitenni. A nap augusztus 23-án lép a Szűz jegyébe délelőtt 10 óra 57 perckor s ekkor kezdődik a nyár utója. Ujhold 6-án délután 1 óra 14 perckor lesz; első negyed 14-én délután 1 óra 10 perckor; holdtölte 21-én délután 6 óra 1 perckor és utolsó negyed 27-én éjjel 1 óra 13 perckor. A mi most már e hó ünnepnapjait illeti, csak egy ünnep lesz: *Nagy-Boldogasszony* napja, mely 15-én keddre esik; mivel augusztus 20-dika *Szent István* napja vasárnap lesz. Fogadalmi ünnep több van e hónapban. Ilyen mindjárt 2-án *Porciunkula* ünnepe, azután *szombaton Havi-Boldog* asszony napja. 18-án lesz a király születésnapja és 25-én *Kossuth Lajos* nevenapja.

— **(Kinevezés.)** *Hendel* Ottó, pécsi posta-távirdaigazgatósági számvizsgáló, a nagyváradi posta-távirdaigazgatóság számvevőségének főnökévé kinevezetett.

— **(A zóna tízéves.)** Ma tízéve, hogy behozták a zónarendszert a magyar állam vasutain. Baross műve legfényesebben bevált, a mi azt jelenti, hogy a zónadijszabás főiemeléséről vagy megváltoztatásáról szó sem lehet. A zóna behozatala előtt a magyar államvasutak személyforgalma mindinkább csökkenést mutatott, dacára a különféle módon nyújtott kedvezményeknek. 1888-ban (a zóna behozatala előtt) a szállított személyek száma nem sokkal haladta meg az 5 milliót. Hogy a következő esztendőben a zónadijszabás életbelépett, az utasok száma egyszerre majdnem 9 millióra szökött. Az emelkedés ettől kezdve folytonos volt, ha az utóbbi években nagyobb arányt már nem is érhetett el. Tíz év emelkedését egyébként mi sem mutatja jobban, mint az, hogy amíg 1888-ban a szállított személyek száma 5,047.500 volt, addig 1898-ban már 33,146.400 utast szállítottak a magyar államvasutak vonatai. Tíz esztendő alatt tehát az utasok száma több mint 28 millióval szaporodott. Amilyen bámulatos volt az eredmény az utasok számánál, épen olyan volt a bevételeknél is. Az államvasut a személyszállítás után 1888-ban 6,811.000 forintot vett be, 1898-ban pedig már 21,472.000 frtot, vagyis majdnem 16 millió frttal többet. Ha most már a vasut hasznához hozzászámítjuk azt a hasznot is, a mit a zónadijszabás az ipar s a kereskedelem föllendítésével elért, minden kétségen kívül meggyőződhetünk arról, hogy Baross alkotása nemcsak mesteri volt, de hasznos is.

— **(Amerikai specialitások.)** Bostonban van egy ügyvéd, a ki 30 év óta nem nyiratta le a haját. Texasban hárman remete életet folytatnak. Megfogadták, hogy soha nőre nem néznek. Leetonban, van egy »16 éves leányok klubja«, melyben a legifjabb tag 32 éves. Smit W. V., Florenceban, lefekvéskor szakállát gondosan muslin zacskóba teszi, melyet, mikor az ágyban van, párnája alá helyez; a szakáll közel nyolc láb hosszú.

— **(Asszonyhősök.)** Hatvankilenc asszonyt iktattak eddig Franciaországban a hősök sorába; negyvenhét a becsületrend tulajdonosa, huszonkettőt a katonai érdemkereszttel tüntettek ki. Dodu Juliette kisasszony az egyetlen, aki, mint katonai érdemkereszt tulajdonosa, július 14-én a becsületrendet is megkapta. Dodu kisasszony a porosz-francia háborúban, mint távirai tisztviselő volt alkalmazva s mint ilyen, egy porosz generális sürgönyét elferdítve továbbította. Ennek a hamisított sürgönynek köszönhették a franciák egy kisebb lokális győzelmüket. A poroszok azonban fölfedezték Dodu kisasszony turpisságát és golyó által való halálra ítélték. A 20 éves fiatal leány már bekötött szemmel állott egy fa alatt, mikor arra lovagolt Károly Frigyes herceg és megkegyelmezett az elítéltnak. És most, huszonnyolc esztendővel e hősi tett után, megkapta ugyanazt a kitüntetést, melyet Walsin-Esterházy már tíz esztendő előtt megkapott.

— **(Lujza ifjúr.)** Allensteinből jelentik a következő mulatságos történetet: B. gyarmatáru-üzletében egy könyvelő volt alkalmazva, a kinek szép arca mindenütt nagy feltűnést keltett, de rövid haját viselt és másként is úgy viselkedett, mint egy férfi. Egy orvosnak feltűnt ez a dolog és gyanakodni kezdett, hogy a szép könyvelő férfi. Az orvos egy alkalommal, a mikor a könyvelő megbetegedett és őt hívták, az ágyban cigarettázva találta. Körülbelül hat hét múlva Schwarz Lujza kisasszony, ez volt ugyanis a neve, elhagyta a várost és másutt keresett alkalmazást. Osterodeben kapott ismét alkalmazást L. kereskedő üzletében. Egy napon a

kisasszony nem jelent meg az üzletben. A főnök azonnal fölkereste szobájában és elképzelhető meglepetése, mikor a könyvelő férfiruhában és cilinderrel a kezében állott előtte és e szavakkal üdvözölte:

— Mától kezdve ismét fiatal ember vagyok!

Később kiderült, hogy a fiatal ember fogadást tett, hogy bizonyos ideig mint kisasszony keresi meg a kenyerét. Az idő lejárt és a fiatal ember megnyerte fogadását.

— **(A szabó szerencséje.)** Regénybe illik az a történet, amit *Lütz* szabómester, akinek talán tíz év előtt Nagy-Konarcynban volt műhelye, irt egy posztónagykereskedőnek. Ez a szabómester annak idején tetemes adósságok hátrahagyásával megszökött. Biztosra vették, hogy Amerika felé vette az útját. Lütz a posztónagykereskedőnek 1900 forinttal volt adósa. Az beperelte, de az idéző-végzés már nem találta itthon s a kereskedő le is mondott már a követeléséről. Most azután a legnagyobb meglepetésére a pénzt kamatostul együtt megkapta az adósától, aki a következő levélben írja meg a históriáját: »A szerencsétlen viszonyok arra kényszerítettek, hogy megszökjem. Amerikában sem ment jól a dolgom, annyit azonban mégis megkerestem, hogy valahogy fenn tudtam tartani családomat. A múlt év őszén jelen voltam egy evezős regattán. Két csónak összeütközött s az utasaik a tengerbe estek. Jó uszó vagyok, egy pillanat alatt ledobtam a ruháimat s a vízbe ugrottam. Két fiatal embert megmentettem, csak egyikük volt még hátra, aki kétségbeesetten küzdött a habokkal. A gallérjánál fogtam s nagy erőfeszítéssel partra vittem. Élettelen volt már, de sikerült eszméletre hoznom. Lakásomra vittem s ágyba fektettem. Már egy óra múlva a hirdető-oszlopokon ott olvashattunk egy falragaszt, amely szerint egy milliomos egyetlen fia a regattánál vízbe esett s valószínűleg meg is halt. A szülők díjat tűznek ki fiuk holttestének felkutatására. A feleségemnek rögtön az eszébe jutott, hogy hátha a nálunk fekvő fiatal ember a milliomos fia. Mikor egy idő múlva felébredt s teát ivott, a nevét kérdeztem tőle s — képzelheti az örömet — ő volt a keresett. Szülőit rögtön értesítettem. Csakhamar nálam voltak. A viszontlátás szivettépő volt. Mindent körülményesen el kellett mondanom. Nagy összeg pénzt ajándékoztak s a legélénkebb utcán fényes üzleti helyiséget. A leggazdagabb emberek lettek az állandó megrendelőim, úgy, hogy most kétszáz ember dolgozik az üzletemben.

Művészet, irodalom.

○ **Az Olcsó Könyvtár** új, olcsóbb sorozata rendre megjelenteti az érdekes vállalat régebben megjelent füzeteit, a réginél jóval olcsóbb áron. A most megjelentek közt vannak: *Krasevszkynek*, a népszerű lengyel elbeszélőnek, híres regénye »Ulána« (701—702. sz.) *Kónyi Manó* a következő füzetben (703—704. sz.) *Deák Ferenc* 1861-iki országgyűléstől el fogadott két föliratát közli. *Szigligeti* pompás népszínművét a »Csikós«-t (705—707. sz.) ha már a színpadon ritkán látjuk, jól esik itt könyvben újra élvezni. *Sandeau Gyula* »Örökség« című beszélye (708—609. sz.) *Sand György* híres regénye »Indiana« (721—724. sz.) és *Francis Mari* gyönyörű regénye »Molly mama« (730—740. sz.) képviselik a francia elbeszélő irodalmat. *Echegaray* nálunk is rendkívül sikert aratott drámája »A nagy Galeotto« (711—713. sz.) poétikus szépségeivel olvasmányosnak is lebilincselő. Igen becses kötet *Pascal Gondolatai* (714—716. sz.) *Beust* és *Andrássy* 1870 és 1871-ben cimen *Kónyi*

Manó kitűnő politikai essayben (716—713. sz.) jellemzi a két kiváló államférfiut. *Imre Sándor* »A középkori magyar irodalom stíljáról« értekezik (719—726. sz.) *Gyulai Pál Arany* Jánosról irt remek akadémiai emlékbeszédét közli. (725. sz.) Különös figyelmet érdemel *Barsi Jenő* könyve »Utazás ismeretlen állomás felé« (726—730. sz.) *Dumas* vigjátéka »A Saint-Cyri kisasszonyok« (731—732. sz.) a nagy színműíró egyik legkarakterisztikusabb alkotása. *Csiky Gergely* elbeszélése »A zokoli uraság két leánya« (733—735. sz.) és *Szász Károly* jeles tanulmánya *Horatius-ról* (736—737. sz.) zárják be az értékes sorozatot, melynek egyes számai 10 krért szerezhetőek meg a Franklin-Társulatnál Budapesten, vagy minden hazai könyvkereskedésben.

○ **Ki szeret jó regényeket olvasni?** Lapjaink közt talán egy sincs, amely oly súlyt fektetne regényei megválogatására, mint a »Budapest« képes politikai napilap. Folyvást két regényt közöl egyszerre, a melyek közül az egyik számozva, könyvalakban jelenik meg; úgy, hogy a ki a közléseket félretevén beköteti, csakhamar egy egész kis könyvtárt gyűjthet magának. Dicséretreméltó, hogy a »Budapest« regényei nemcsak magas irodalmi színvonalon állanak, hanem egyuttal rendkívül érdekfeszítők is. Aki tehát szereti a jó és érdekes regényeket: bátran ajánlhatjuk neki a »Budapest«-et, amely lap tudvalevőleg hírei tekintetében is egyik legjobb ujságunk. Előfizetési ára: egy évre 12 frt, félévre 6 frt, negyedévre 3 frt, egy óra egy forint. Az előfizetések Budapest, IV., Sarkantyus-utca 3. sz. a. küldendők.

Törvénykezés.

§ **Egy kutya miatt.** Vannak emberek, kik egyéb jó dolog hiányában abban találnak élvezetet, hogy kutyát tartanak, melyek azonban az ő szokásos játék kedvükben ide-oda ugrádoznak és nem ritkán galibát is okoznak az utcán. Így történt ez múlt hó 8-ikán is, midőn *Gerber János* pécsi lakos eléggé megtermett vizslájával a szigeti külvárosban sétált, ahol a hadapródiskola körül a kutya hirtelen megtámadta az arra jövő *Kurz János* kőművesegédet, kinek a nadrágját elszakította. A megtámadott kőműves legény méltó felháborodásában oldalba rugta a kutyát, melynek gazdája gazembernek, zsványnak szidta össze *Kurzt*, ki a maga részéről nem folytatta a veszekedést, hanem becsületsértés miatt panaszt emelt a pécsi kir. járásbírósnál *Gerber János* ellen, kit a bíróság a napokban tizenöt forint pénzbírságra s a kutya által okozott hat forintnyi kár megtérítésére ítélte. Az ítéletben mindkét fél megnyugodott.

§ **Felmentett boszorkány.** Az egyik londoni kerületi bíróságnál a közelmúltban érdekes ítéletet hozott egy bírő. Kerületének több lakója boszorkánysággal vádolt egy öreg asszonyt, kiről többen azt állították, hogy a külvárosban a *fején* látták szaladni az öreg asszonyt, kinek lábai égnek meredtek, kezei pedig lábaihoz voltak tapadva. A vádlók magatartásából azonnal kiérezte a bírő, hogy az egész panasz csupán boszu műve s azért cselhez folyamodott:

— Tehát a *fején* járt ez az asszony? kérdezte a panaszlokat.

— Igen! Mindnyájan láttuk! kiáltották unisono. A bírő ekkor a vádlotthoz fordult:

— Szerencséje magának, hogy itt történt meg ez a dolog Angliában, különben komoly baja lehetett volna. De Anglia sza-

badsága megengedi az embereknek, hogy ha tetszik, akár fejük tetején is táncolhatnak, azért felmentem a vádlottat.

A panaszosok egy pillanatra meghökkenetek, de aztán Anglia és a bíró éltetésével szerteoszoltak s örvendő kiáltották:

— Éljen Anglia szabadsága! Mi a fejkön is táncolhatunk!

§ **Pofozkodó kofák.** Mannheim Józsefné szül. Kurz Katalin pécsi kofaasszony már régóta ismeretes gyorsan pergő nyelvéről, minél talán csak a keze gyorsabb, mely adott alkalmalmmal igen hamar el szokott járni. Így történt ez körülbelül egy hónap előtt is, mikor Sausmann Borbála kofaasszony, ki a piacon tőszomszédja Mannheimnének, megkockáztatta a megjegyzést, hogy a szomszédasszony zöldsége rothadt. Mannheimnének több sem kellett. Özönével tódult szájából a szó, s mondott olyanokat jámbor szomszédnéjának, hogy a többi kofatárs, kik pedig szintén nem a »Művelt Társalgó«-ból tanultak beszélni, pírulva fordították félre fejüket, s csak akkor tekintettek ismét a pörlekedők felé, mikor az első pofon elcsattant, melyet rövid időközökben a többi követett. Mindenki tudta, hogy Mannheimné gimnasztikát tart a kofatárs képen. Mikor aztán vége lett a heccnek, Mannheimné kifujta magát, Sausmann Borbála felszaladt a járásbíróshoz panaszt emelni a kapott pofonokért. Ennek folytatásaként a kir. járásbírósa ma tíz forint pénzbírságra ítélte a verekedő kofát, ki természetesen nem nyugodott meg az ítéletben.

Közgazdaság.

Uj szőlőbetegség.

Közgazdaság rovatunkban a napokban röviden megemlékeztünk már a »lisztharmat« nevű új szőlőbetegség felleptéről.

A lisztharmat, penészharmat, vagy a hogy tudományosan nevezik: oidium ama szőlőbetegségek közé tartozik, mely a homoki szőlőket nem kíméli meg s itt-ott máris tetemes károkat tett bennök, mert ez a betegség úgy ményiségileg, mint minőségileg egyaránt teszi tönkre a termést. A mely szőlőben ez a betegség föllép, ott a szőlőbogyók megráncosodnak, behorpadnak, egyik oldalukon dudorszerűen kiemelkedik a mag; az ilyen bogyók a legkedvezőbb időjárás mellett sem érnek meg, minek következtében az ilyen beteg fűrtök, fonnyadt, igen kevés cukor-tartalmu mustot adnak.

A lisztharmat a leveleken és a hajtásokon is föllép s már a szőlővirágzás idején észre lehet venni, ha a szőlőleveleket megvizsgáljuk. Kezdetben 1—2 milliméter átmérőjű szennyes foltok alakjában jelentkeznek a szőlőleveleken, ezek a foltok aztán napról-napra nagyobbodnak, míg végre egymással összeforrva, krajcárnagyságuakká fejlődnek.

A kezdetben szennyes fehér foltok néha korábban, néha később meg barnulnak s a beteg levelek idő előtt hervadni kezdenek, elfonnyadnak, de nem hullnak le, mint a peronoszporás levelek.

A hajtásokon, főleg a fásulni kezdő vesszők izközén, a lisztharmatos foltok szintén igen jellemzők, úgy, hogy ha valaki csak egyszer látott ilyen beteg vesszőt, azt más betegséggel össze nem tévesztheti. Az oidium nem az egész hajtást, hanem csak egyes izközöket éktelenít el, úgy, hogy azok azt a benyomást teszik, mintha azokat gömbölyű vassal gyöngyén megpörkölték volna s így párducos foltokat mutatnak. Rendszerint 8—10 és több ily borsó- vagy egresnagyságu folt látható egy csoportban. E foltok átmenetileg szintén hamvasszürkék, de később meg barnulnak, sőt megis feketednek.

Sok esetben csak a fűrtöket támadja meg a lisztharmat, melyek lisztporos rétegekkel bevontaknak látszanak ilyenkor. Ha az ilyen fűrtöket azonnal kellő kezelés alá nem vesszük, a bogyók megpedeznek, elszárad-

nak és megpenészesednek. A hol a betegség már annyira fejlődött, ott a termést többé megmenteni nem lehet.

A kitehát a szőlőjét a lisztharmat pusztításától meg akarja óvni, az addig lásson a védekezéshez, míg a gomba miceliuma a héjrétegnek csak felső szövetén élőködik, mert csak akkor hatol beljebb, mikor a héj felső szövetének sejtnedvét felemésztette.

Már most az a kérdés, mivel és hogyan védekezzünk a veszélyes szőlőbetegség ellen.

Legbiztosabb, sőt mondhatjuk egyedül biztos szere kénpor ojtott mézporral keverten, csak hogy ennek a keveréknek a helyes elkészítési módja sokkal komplikáltabb, mint hogy azt akármely munkásra bizzuk. Sokkal célszerűbb, ha a szőlősgazda, kinek szőlőjében a lisztharmat fellépett, az ugynevezett bordói rézkénport használja, melyben a kénport és meszet már helyes arányban keverve és oly finomra őrölve kapja, hogy biztosan rátapad a szőlő leveleire, száraitra és bogyóira s azonkívül bizonyos mennyiségű rézgalic is van közéje keverve, a mely a harmadszori permetezést feleslegessé teszi.

A bordói rézport következőképp alkalmazzuk:

Vesszünk egy kádat, melybe 40 liter vizet töltünk. Ebbe folytonos keverés közben, mit legcélszerűbben egy nyírfaseprűvel végezhünk, beleöntjük lassan a port. (Mindig a port a vízbe és nem a vizet a porra.) Keverés közben még hatvan liter vizet öntünk a kádba, még egyszer jól megkeverjük az oldatot, mely ekkor már zavaros, halványkék színű nyert és a kész oldattal megtöltjük a permetező fecskendőt. Az egész munka mintegy 10 percnyi időt vesz igénybe. Nehogy azonban a pornak vízbeöntésekor apró csomócskák képződjenek, melyek nehezen oldódnának fel, célszerű a port finom szitán átszítálva keverni a vízbe. Ha azonban dacára az óvatos keverésnek, mégis képződött habos üledék, úgy azt a szita szövetén átöntve, könnyen szétnyomhatjuk. Különös figyelem fordítandó arra is, hogy a permetező fecskendő megtöltése előtt, az üledékképződés meggátlása végett az oldat mindig jól felkevertessék. A szőlők első és második és egyéb gyengébb növények permetezéséhez a bordói porból egy hl. vízre 1½—2 kilogrammot; a szőlők harmadik permetezéséhez vagy a betegség tulerős fellépése, vagy igen esős időjárás esetében 2½—3 kilogrammot használunk. A port mindig száraz helyen tartjuk és óvjuk a nedvességtől.

TÁVIRATOK.

— **A zóna jubileuma.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ma volt tíz éve, hogy Baross Gábor korszakalkotó műve, a zónadijszabás életbe lépett a magyar államvasutak vonalain. Ez alkalomból megható jubileumot tartottak ma a fővárosban. Hegedüs Sándor miniszter, a kereskedelmi miniszterium személyzete s az államvasutak igazgatósága megkoszorúzták Baross Gábor szobrát.

— **Püspöki beiktatás.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Aradon ma iktatták hivatalába fényes ünnepségek mellett Goldis Józsefet, az ujonnan megválasztott görög keleti román püspököt.

— **Letartóztatott számtanácsos.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Gubics Antal 73 éves nyugalmazott számtanácsost, aki két leányával édeglét a fővárosban, a rendőrség ma letartóztatta, mert kiderült róla, hogy 1885. év óta minden hónap második napján hamis nyugták alapján nyugdíjakat szedett fel már elhalt egyének nevében. Mikor Bozókynak

hasznoló manipulációja napfényre került, Gubics megszeppent s egy év előtt abba hagyta a hamisításokat, de ez már nem volt képes megmenteni, mert a folyamatba tett nyomozás mind terhelőbb adatokat szolgáltatott ellene s ezek alapján aztán ma a büntető igazságszolgáltatás kezébe került.

Szerkesztői üzenet.

B. J. (»Merengés« stb.) Ne verseljen, kérem. Ebben a kutya melegben okosabbat is csinálhat. Menjen el például az uszodába. Ott legalább úszhatik, miként verse úszik a papirkosarunkba került kánikulás versek árjában!

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
3ZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

980. sz. Szilágy község elüljáróságától.

J. 1899.

Árverési hirdetmény.

Szilágy község elüljárósága közhírré teszi, hogy a

vadászati jog

f. évi augusztus hó 6-án d. e. 8 órakor Szilágy község bíróságánál f. évi augusztus hótól terjedő három évre a legtöbbet ígérőnek bérbeadni fog.

Szilágy, 1899. július 31-én.

Az elüljáróság.

3910. sz.

Tlkv. 1899.

Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. jbiróság mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Dárdai takarékpénztár végrehajtatónak, Dobrokesz Sztanko bolmányi lakos végrehajtást szenvedett ellen 100 forint tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a dárdai kir. jbiróság területén lévő, Bolmány községben a 22. sz. betétben felvett, A. I. 149/2. és 150. hrsz. zsellérbirtokból Dobrokesz Sztankot illető 4% részére 716 frt 90% kr. kikiáltási árban elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi augusztus hó 21-ik napján d. e. 8 órakor Bolmány községben a bíró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 71 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. évi 60. törvényzikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszt. rend. 8-dik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán, a kir. járásbírósa mint tlkvi hatóságnál, 1899. évi május hó 30-án.

Székács Pál,
kir. albiró.

981. sz. *Berkesd község elüljáróságától.*
J. 1899.

Árverési hirdetemény.

Berkesd község alulírott elüljárósága közhirre teszi, hogy Berkesd község

korcsmaháza

1899. évi október elsejétől, bezárólag 1901. évi december hó 31-ig terjedő időre bérbeadni fog.

Az árverés **f. évi augusztus hó 6-án d. u. 2 órakor** lesz.

Az árverési föltételek a berkesdi körjegyzőnél megtudhatók.

Berkesd, 1899. július 31-én.

Az elüljáróság.

11855. sz.

Tlkv. 1898.

Árverési hirdetemény.

A dárdai kir. jbiróság mint tlkvi hatóság közhirre teszi, hogy a Dárdai takarékpénztár végrehajthatónak, Erdős István hg.-szöllősi lakos végrehajtást szenvedett elleni 200 frt tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a dárdai kir. jbiróság területén levő, Hg.-Szöllős községben a 115. sz. tjkyben felvett 157/a. hrsz. ingatlanra 442 frtban megállapított kikiáltási árban elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlan **az 1899. évi aug. hó 26-ik napján d. e. 10 órakor Hg.-Szöllős községben a jegyzői irodában** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 44 frt 20 krajczárt készpénzben, vagy az 1881: 60. t.-cz. 42 §-a jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi nov. hó 1-én 3333-ik szám alatt kelt IgazságügyMiniszt. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán, a kir. jbiróság mint tlkvi hatóságnál 1899. évi február hó 28-án.

Székács Pál,

kir. albiró.

10605. sz.

Tlkv. 1898.

Árverési hirdetemény.

A dárdai kir. jbiróság mint tlkvi hatóság közhirre teszi, hogy a Dárdai takarékpénztár végrehajthatónak Jankovics Toda férj. Kuzevsdanin Táczone bolmányi lakos végrehajtást szenvedett ellen 380 frt tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a dárdai kir. jbiróság területén levő Bolmány községben a 291 sz. betétben felvett I. 1—11. rsz. 40, 612, 970, 971, 1823, 1824, 2452, 2453, 2890/1., 2890/2. hrsz. úrbéri birtokra és hozzá tartozó legelő illetőségre 966 forintban megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok **az 1899. évi augusztus hó 25 napján d. e. 10 órakor Bolmány községben a bíró lakásán** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 96 frt 60 krt

készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t.-c. 42. §-a jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán, a kir. jbiróság mint tlkvi hatóságnál 1899. évi március hó 28-án.

Székács Pál

kir. albiró.

Képviselőséget

óhajt egy gyári részvénytársaság felállítani verseny nélküli tömeges cikk elárusítására. Levelek a referenciák megjelölésével „Ipar“ jelige alatt **Goldberger A. V.** hirdetési irodájába, Budapest, IV., Váci-utca 9. sz. kéretnek.

Csődtömeg eladás.

A pécsi kir. törvényszéknek mint csődbíróságnak 10295/P. 899. számú végzésével nyert felhatalmazás alapján a

Günsberger Mór csődtömegéhez tartozó

a csődleltárban 1—236. t. a. felvett, Kossuth Lajos-utca 17. sz. házban levő

asztalos-műhely

gyalupadok, szerszámok, anyagok stb. stb. egyenként, vagy csoportonként, vagy akár egészben egyszerre nyilvános ajánlati úton eladatnak.

Az ajánlatok legkésőbb

f. évi augusztus hó 5-ének déli 12 órájáig

alulírt tömeggondnoknál (Kazinczy-utca 1. sz.) benyújtandók, mert később érkező ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Bánatpénzül 100 frt melléklendő. A beérkezett ajánlatok ugyanazon nap d. u. 3 órakor felolvastatván, annak bánatpénzét, kinek ajánlatát tömeggondnok elfogadja, visszatartja, a többi ajánlatok bánatpénzét ugyanakkor visszaadja.

Tömeggondnok sem a leltár helyességéért, sem az áruk minőségéért szavatosságot nem vállal és az ajánlatok közül szabadon választhat, esetleg mindnyáját visszautasíthatja.

Vevő tartozik a megvett ingókat **f. évi augusztus hó 7-én átvenni és készpénzzel kifizetni**, úgyszintén a vételi illetéket sajátjából fedezni.

A helyiség **f. évi november hó 1-ig ingyen** vevő rendelkezésére áll.

A leltár alulírt tömeggondnoknál bármikor, a műhely pedig naponként d. e. 9—12 óra között alulírt tömeggondnok közbenjöttével megtekinthető.

Pécsett, 1899. évi július hó 31-én.

Dr. Stein Henrik

mint Günsberger Mór csődtömeggondnoka.

Csőd-tömeg butor eladás.

A pécsi kir. törvényszéknek, mint csődbíróságnak 10295/P. 899. számú végzésével nyert felhatalmazás alapján a

Günsberger Mór csődtömegéhez tartozó összes butorok

(háló-szoba, ebédlő berendezések, salon-garniturák, könyvszekrények, disz- és játék-asztalok, gyermek-ágyak, Thonet-székek és egyéb disztárgyak, valamint az összes kárpitos cikkek)

tetszés szerinti összeállításban vagy egyenként

a Széchenyi-tér és Király-utca sarkán levő régi takarékpénztári épület első és második emeletén fekvő butorraktárban

készpénzfizetés mellett, mélyen a beszerzési áron alul

eladás alá kerülnek.

A raktár, **mától kezdve, minden hétköznap reggel 8 órától 12-ig és d. u. 2 órától 5-ig megtekinthető**, de a vételek mindig csak **kedden és szerdán d. u. 2 órától 5-ig** eszközölhetők.

Pécsett, 1899. augusztus hó 1-én.

Dr. Stein Henrik

mint Günsberger Mór csődtömeggondnoka.